

Domači odmevi

Po kongresu JNS

Belgrad je že napasel svoje senzaciji željne živce, ki jih je za hip vzdramil kongres JNS in nepričakovana sestava novega vodstva. Po nekaj kratkih dneh se je javnost že pomirila in od vsega ropota ni ostalo drugega kakor — karikature in šale, ki jih ljudje zbijajo na račun kongresa, novega odbora in vesoljne JNS. »Vreme« je priobčilo sledečo zbadljivo primerjavo: »JNS (Jugoslovanski nogometni savez) je imel letošnjo zimo v Delavski zbornici skupščino, na kateri je tistim, ki jih ni maral v upravo, podelil častno članstvo. — JNS (Jugoslovenska nacionalna stranka) je imela v juliju, tudi v Delavski zbornici, skupščino, na kateri je svojega predsednika, ki ga ni več marala, izbrala za častnega predsednika. — V avgustu pa ima v istem poslopiju JNS (Jugoslovanski nogometni savez) svojo izredno skupščino. Najbrž bo tudi drugi JNS posnela svojega soimenjaka, ker ena poteza je obema skupnata: Obe organizaciji pchata svoje prvake kakor žogo.«

Nezadovoljnost z vodsivom zdrufene opozicije

Prvak bivše demokratske stranke Mihajlo Ku-
jundžić iz Skopja je na svojih zborovanjih po
Južni Srbiji ostro napadal dr. Dragoljuba Jovano-
vića, voditelja najekstremnejšega krila zemljerad-
nikov, oz. voditelja svojega posebnega krila, za
njegovo delovanje imenoval defetistično, razdiral-
no. Dospisnik »Pravde« je obiskal dr. Jovanovića in
ga vprašal, zakaj je g. Kujundžić izrekel nad njim
tako ostro obsodbo. Na to je Jovanović odgovoril,
da pač samo zato ker je on začel prijetiati pogostne
in velike rhode po Južni Srbiji, zlasti v Vardarski
dolini, kjer so imeli demokrati nekdaj monopol
vsega političnega delovanja. (Poleg teh postran-
skih razlogov bo najbrž še mnogo drugih, globljih.
Op. ur.). Ob tej priliki je dospisnik »Pravde« tudi
vprašal Jovanovića, kako je ljudstvo zadovoljno z
delom združene opozicije. Na to vprašanje je Jo-
vanović odgovoril, da je zelo nezadovoljno in sicer
največ zaradi neodločnega in obotavljalega sta-
lišča vodstva. Vodstvo združene opozicije da je
zelo daleč od ljudstva, zato pa tudi ljudstvo zelo
daleč od vodstva. — Ker dr. Jovanović ob vsaki
priliki pripoveduje in dokazuje, kako je z njim
ljudstvo zadovoljno in kako mu je on blizu, je s
tem mimogrede tudi povedal, da se tudi s svojo
skupino sam ne smatra več za uda združene opo-
zicije.

Kako pišejo o Slovencih

Sotla ni velika voda, pa vendar z jasno črto loči dva naroda, Hrvate in Slovence, ki sta sicer iste krvi, pa jima je različen socijalni, gospodarski in politični razvoj, vstnil dva različna pečata. »Zgodovina je rodila hrvatski in slovenski narod, ki ju ne loči samo Sotla in Kolpa, ampak tudi druga, globlje razlike. Da je Sotla samo zunanja meja, govori zagrebški »Jutarnji list« v precej drugem članku, v katerem primerja zemljo in ljudi tostran in onstran Sotle. »Na razdaljo svojih 50 km se slika pokrajine res skoro ne menja. Izpremenile se šele pozneje, ko pridemo v področje Savinje. Toda fiziognomija naselbin, hiš in selišč je povsem drugačna. Standard življenja »kmeta« ni oni (t.j. na slovenski) strani Sotle je mnogo višji kakor pri nas. Živel se je v višjo stopnjo civilizacije, ki mu je postala potreba; drugače, bolj intenzivno, bolj sodobno obdeluje tisti svoj kosček zemlje in ga izpreminja v majhen perivoj. Vsaka teh hišic na Štajerskem more za dalj časa služiti izletniku kot zavetišče.« Nato govori člankar o slabih posledicah hrvatskega nasledstvenega prava, po katerem so se domačije delile med vse sinove in se tako razkosale do selanjih majhnih posestev, ki so posejana po celem hrvatskem Zagorju, dočim je slovensko nasledstveno pravo prepričilo tako razkosavanje. In nadaljuje: »Slovenski človek se je v praktičnem življenju brez dvoma marsikaj naučil od Nemca, prevzel je od njega, če ne drugače, pa tisti smisel za red in organizacijo in ga prilagodil svojim potrebam in svojemu pojmovanju. Naš človek se v praksi ni imel od koga učiti v večjem obsegu. In danes nam ta Slovenija v praktičnem, vsakdanjem življenju more in mora služiti kot vzor.« Nato opisuje Štajersko in preide na Logarsko dolino, o kateri pravi, da je »kraj edinstvenepote« in »gotovo eden izmed najlepših predelov vsem ogromnem kraljestvu Alp«. Članek selepo bere; iz njega izzevni neprikrito priznanje slovenski pridnosti. Le to je člankar pozabil povedati, da je vsa ta Lepota Slovenije iz prejšnjega stoletja in da so celi rodovi namakali to zemljo s svojim znojem. Oče je imel morda še leseno bajto, sin je postavil eno zidano steno, naslednik drugo, njegov naslednik se je morda lotil hleva in je celo življenje popravil hlev za dve kravici in enega vola; naslednik je prekril slamnato streho z opeko — če

ne utegniti. Ako ga je prehitel čas, ga je zaigralo, da se v ta čas ne dašes držati. Danes Slovenija ne našteva več in če udariš ob mizo ali če padeš na tla, ne napreduje. Če bo šlo tako naprej, bo v praktičnem, vsakdanjem življenju Slovenija v alu služila kot vzor, kako se propada. Kdor pa se gledati, pa to lahko še danes vidi. Mi, ki jo poznamo že nekaj desetletij, to z grozo opazujemo. Kljub pomanjkanju tega nuneža zaključka po članek bela vrana vsega tistega, kar se »prekele« o Slovencih tozadevno piše. Mimogrede tudi dokazuje, čeprav tega ni nameraval, da Slovenci in Hrvati ni nepremostljivi prepad, v in da se bodo morali tisti, ki im je razdor med poslavijo vsi, že se potolažiti, ako si bodo Slovenci in Hrvatje kdaj preko Sotle »živijo« vplili v družnica pa nismo za nikogar.

1935 so bili pregledani od občinskih svetnikov Pogacnika in Kovčeca. Predlaga, da se odobre. Istotako predlaga, da se dubiozno terjatve vodijo še naprej v evidenci v svrhu izterjanja. Te terjatve znašajo 495.000 din. Od njih odpade 396.000 din na trošarine za alkohol od leta 1928 do 1930, ko ni bilo mogoče točno voditi kontrole, ter 65 din davka na vozila. Referent tudi predlaga, da občinski svet sklene, da se morajo za prihodnji obračun zopet precentiti nepremičnine in se naj ta ocenitev izvrši vsaka tri leta, da bi bila na ta način bilanca realna. Predvidijo naj se tudi vsakoletni redni predpisi pri premičnihih, kakor je to prepisano za bilanciranje. Občinsko premoženje znaša po tem obračunu, ki je bil sestavljen na podlagi ocenitve nepremičnin iz leta 1933, 150.680,000 din. Od tega odpade na posojila 76.334,000 din, tako, da znaša čisto premoženje 74.312,000 din. - Mariborski teden in Slomškova družina prosita za oporilec vsedešnega davka za prirreditve. Prošnji se je ugodilo. Isti referent je podal tudi poročilo za mestna podjetja. Sprejme se pravilnik za ureditev mesta in znižanje voznine na avtobusnih progah za občinske nastavitve. Brezplačna je za uslužbence avtobusnega podjetja, vsi ostali funkcijonarji mestne občine pa bodo uživali 50% znižanje na podeželskih progah, ter si bodo lahko nabavili legitimacije. Za mestno klavnico se nabavi nov kompresor za ledarno, ki bo stal 250.000 din. S tem je bila občinska seja zaključena.

črnavo smejo svobodno prihajati v ostale državne ozemlje. Češkoslovaška je s tem zakonom dobila obrambno orodje prve vrste, ki ga je vsled svoje zemljepisne lege nujno potrebovala in ki ji bo dala najvišji stopnjo razvoja in sodenja teropij v Evropi.

Razume se, da so, oziroma še bodo nekatere določbe tega zakona **vzbudile pri sosedih zlošne komentarje**. Vojaška oblast namreč ima seden pravno moč, da prepreči nakupovanje posesti na mejah države po sosednjih narodnostih ter uvaža s tem počasno nacionaliziranje obmejnih krajev. Dosedanje izkušnje, ki so dozelele vsled prevelikega liberalizma čehoslovaške demokracije, dokazujejo, da nikakor ni bilo v interesu državne varnosti, da so smele nemške ali madjarske bojne organizacije, ki so jih napajali denarni prilivi čez mejo, nemoteno širiti na meji, nakupovati posestva, svobodno špijonirati in ogrožati državne interese s tem, da so povsod izpodrivale čehoslovaško kri in delavnost.

Washington, 3. julija. AA. Havas poroča: V nekaterih državah severne Amerike vlada silna suša. Vlada je dovolila, da se v vseh državah lahko pokolje en milijon goved.

Tokio, 3. julija. AA, DNB poroča: Vojno ministrstvo je objavilo zjutraj poročilo da je bila ob zori izvršena smrtna kazen nad polkovnikom Aizavom.

Madrid, 3. julija. AA Snoci so neznanzi iz avtomobila oddali salvo revolverskih strelav na terasno kavarno, kjer se zbirajo prislasi desničarskih strank. Dve osebi sta bili takoj mrtvi, pet oseb pa je težko ranjenih.

Katovice, 3. julija. AA Iz Bielica poročajo da je tam izbruhnila stavka tekstilnih delavcev. Stavka 5000 delavcev.

Rio de Janeiro, 3. julija. AA Havas: Poplave so porušile okoli 500 hiš in nad 2000 oseb je brez strehe.

Po kongresu JNS

Belgrad je že napasel svoje senzaciji željne živce, ki jih je za hip vzdramil kongres JNS in nepričakovana sestava novega vodstva. Po nekaj kratkih dneh se je javnost že pomirila in od vsega ropota ni ostalo drugega kakor — karikature in šale, ki jih ljudje zbijajo na račun kongresa, novega odbora in vesoljne JNS. »Vreme« je priobčilo sledečo zbadljivo primerjavo: »JNS (Jugoslovanski nogometni savez) je imel letošnjo zimo v Delavski zbornici skupščino, na kateri je tistim, ki jih ni maral v upravo, podelil častno članstvo. — JNS (Jugoslovenska nacionalna stranka) je imela v juliju, tudi v Delavski zbornici, skupščino, na kateri je svojega predsednika, ki ga ni več marala, izbrala za častnega predsednika. — V avgustu pa ima v istem poslopiju JNS (Jugoslovanski nogometni savez) svojo izredno skupščino. Najbrž bo tudi drugi JNS posnela svojega soimenjaka, ker ena poteza je obema skupnata: Obe organizaciji pchata svoje prvake kakor žogo.«

Nezadovoljnost z vodsivom zdrufene opozicije

Prvak bivše demokratske stranke Mihajlo Ku-
jundžić iz Skopja je na svojih zborovanjih po
Južni Srbiji ostro napadal dr. Dragoljuba Jovano-
vića, voditelja najekstremnejšega krila zemljerad-
nikov, oz. voditelja svojega posebnega krila, za
njegovo delovanje imenoval defetistično, razdiral-
no. Dospisnik »Pravde« je obiskal dr. Jovanovića in
ga vprašal, zakaj je g. Kujundžić izrekel nad njim
tako ostro obsodbo. Na to je Jovanović odgovoril,
da pač samo zato ker je on začel prirejati pogostne
in velike shode po Južni Srbiji, zlasti v Vardarski
dolini, kjer so imeli demokrati nekdaj monopol
vsega političnega delovanja. (Poleg teh postran-
skih razlogov bo najbrž še mnogo drugih, globljih.
Op. ur.). Ob tej priliki je dospisnik »Pravde« tudi
vprašal Jovanovića, kako je ljudstvo zadovoljno z
delom združene opozicije. Na to vprašanje je Jo-
vanović odgovoril, da je zelo nezadovoljno in sicer
največ zaradi neodločnega in obotavljalnega sta-
lišča vodstva. Vodstvo združene opozicije da je
zelo daleč od ljudstva, zato pa tudi ljudstvo zelo
daleč od vodstva. — Ker dr. Jovanović ob vsaki
priliki pripoveduje in dokazuje, kako je z njim
ljudstvo zadovoljno in kako mu je on blizu, je s
tem mimogrede tudi povedal, da se tudi s svojo
skupino sam ne smatra več za uda združene opo-
zicije.

Kako pišejo o Slovencih

Sotla ni velika voda, pa vendar z jasno črto loči dva naroda, Hrvate in Slovence, ki sta sicer iste krvi, pa jima je različen socijalni, gospodarski in politični razvoj, vstnil dva različna pečata. Zgodovina je rodila hrvatski in slovenski narod, ki ju ne loči samo Sotla in Kolpa, ampak tudi druge, globlje razlike. Da je Sotla samo zunanja meja, govori zagrebški »Jutarnji list« v precej dolgem članku, v katerem primerja zemljo in ljudi tostran in onstran Sotle. »Na razdaljo svojih 50 km se slika pokrajine res skoro ne menja. Izpremenje se šele pozneje, ko pridemo v področje Savinje. Toda fiziognomija naselbin, hiš in selišč je povsem drugačna. Standart življenja kmetja na oni (t.j. na slovenski) strani Sotle je mnogo višji kakor pri nas. Živel se je v višjo stopnjo civilizacije, ki mu je postala potreba; drugače, bolj intenzivno, bolj sodobno obdeluje tisti svoj kosček zemlje in ga izpreminja v majhen perivoj. Vsaka teh hišic na Štajerskem more za dalj časa služiti izletniku kot zavetišče.« Nato govori članek o slabih posledicah hrvatskega nasledstvenega prava, po katerem so se domačije delile med vse sinove in se tako razkosale do selanjih majhnih posestev, ki so posejana po celim hrvatskem Zagorju, dočim je slovensko nasledstveno pravo preprečilo tako razkosavanje. In nadaljuje: »Slovenski človek se je v praktičnem življenju brez dvoma marsikaj naučil od Nemca, prevzel je od njega, če ne drugega, pa tisti smisel za red in organizacijo in ga prilagodil svojim potrebam in svojemu pojmovanju. Naskoček se v praksi ni imel od koga učiti v večjem obsegu. In danes nam ta Slovenija v praktičnem vsakdanjem življenju more in mora služiti kot vzor.« Ono opisuje Štajersko in pride na Logarsko dolino, o kateri pravi, da je »kraj edinstven lepote« in »gotovo eden izmed najlepših predelov v vsem ogromnem kraljestvu Alpe«. Članek se lepo bere, iz njega izzevni neprikrito priznanje slovenski pridnosti. Le to je članek pozabil povedati, da je vsa ta lepota Slovenije iz prejšnjega stoletja in da so celi rodovi namakali to zemljo s svojimi znojem. Oče je imel morda še leseno bajto, sin je postavil eno zidano steno, naslednik drugo, njegov naslednik se je morda lotil hleva in je celo življenje popravljaj hlev za dve kravici in enega vloga naslednik je prekril slamnato streho z opeko — če je še utegnil. Ako ga je prehitel čas, ga je zaigralo in ga še danes drži. Danes Slovenija ne napreduje več in če udariš ob mizo ali če padeš na kolena. Ne napreduje. Če bo šlo tako naprej, bo v praktičnem, vsakdanjem življenju Slovenija kmalu služila kot vzor, kako se propada. Kdor pa hoče gledati, pa to lahko že danes vidi. Mi, ki jo poznamo že nekaj desetletij, to z grozo opazujemo.

Kljub pomanjkanju tega nujnega zaključka pa je članek bela vrana vsega tistega, kar se »prek Sotle« o Slovenceh tozadevno piše. Mimogrede pa tudi dokazuje, čeprav tega ni nameraval, da med Slovenci in Hrvati ni nepremostljivih prepadov in da se bodo morali tisti, ki jim je razdor med Jugoslavijo všeč, že se potolažiti, ako si bodo Slovenci in Hrvatje kdaj preko Sotle »živijo« vplili. Podružnica pa nismo za nikogar.

O korupciji

Kaj je prav za prav korupcija? Najprej je to latinska beseda, ki pomeni vse, kar je pokvarjeno in ne odgovarja več svojemu prvotnemu namenu. Korupcija je pa tudi sistem javnega dela in to je najhuje. Kar je med preprostim ljudstvom tatvina, to je v visokih krogih korupcija, s to razliko, da se tat giblje okrog bolj majhnih vsot, korupcionisti pa grabi kar cele milijone. Tatvina je izvršena takrat, ko tat koki slvari s seboj reče: korupcija pa takrat, ko se o korupcionista začne razpisovati časopisje, prej pa je to navadno »visok položaj solidnega gospoda« Tatvina se izvrši prvi enkrat, korupcija pa se vleče dolgo dobo in ji pri nas šele političen preobrat pretрга niti.

V aferi Aleksandra Bodija je poleg tistih denarjani, o katerih pišejo časopisi, korupcija še v tem, da je ta diplomatski uradnik leta in leta vozil cele železniške voze inozemskih preprog v državo, pa ni plačal nobene carine, češ da je to oprava diplomatskih uradnikov, ki so bili prestavljeni iz ene države v drugo, in da je ta posel vsa leta tekkel po istih tirih, pa ni prišel na dan; da skoraj noben korupcionista nima denarja, iz katerega bi se poravnala škoda, ki jo je prizadejal državi, da ima skoro vsak korupcionista takoj, ko pride

čez mejo, toliko denarja, da lahko živi v inozemstvu; da bi n. pr. nekateriki priveda ravnatelja državne kovnice drobiti za spravi v opazovalnico, kjer naj bi mu pregledali možgane, prej pa je cela leta koval drobit za državo in zase, pa ni nikomur prišlo na misel, da bi mu vsaj pod prste malo pogledal; da morajo sprčo centralizma vse pokrajine kakor za vzdrževanje države po svoji davčni obremenjenosti prispevati ljudi svoj del brez lastne krivde v žrlo korupcije, ki je ni konec.

Zakaj pa človek ne bi smel biti korupcionista, če si more na ta način kaj prislužiti? Neki belgradski dnevnik ob aferi dr. Bodije nekako tako je našteval razloge, ki njemu osebno niso pripadali korupcije: »Vsak izmed njih (t. j. A. Bodi in I. Novaković) je bil celo v položaju in je bil tudi s te strani dolžan, da budno pazi na vsako svojo gesto, da niti senca, kaj šele madež ne bi mogel pasti na stroko v kateri sta služila in po kateri bi morala delati čast državi in uradniškemu stanu in svojemu rodbinskemu imenu in svojem osebnemu ugledu in svojemu rodu in svojem prijateljskemu krogu. Eden izmed njih — A. Bodi — bi moral toliko kritične gledati na svoje postopke, ker je bil ne samo pravnik, ampak celo tudi doktor prava (ta list najbrž ne ve, da se celo naslov »doktor prava« da dobiti na korupcionista način) in ker se je rad izkazoval pravi publicist in izobraženec sploh (zabit človek se povzpne kvečjemu do šatla), oba pa sta tem bolj odgovorna za svoje postopke, ker sta bila oba že zrela moža in sta se zelo zavedala svojih osebnih sposobnosti... Pohlep po profinjakovih bogatitvi, ki jih je prevzel in pred katerim sta žrtvovala svoje kariere, tvoj ugled in druge osebne vrednosti, ki jim jih tvoja sodba more odvzeti, ta pohlep je stvar, ki bi jih ne smela nadvladati in ki bi jih tudi ne nadvladala, ako bi ona dva imela močnejši karakter (iz idealizma je kradel samo sv. Krišpin, patron vseh poštenih čevljarjev, pa še ta samo v legendi — op. pisca). Belgrad, katerega kriterij je bil vedno visok in strok in ki je bil vedno odporen proti sprejemanju kakih osebnosti in njenih stališč vse dolge, dokler jih dobro ne oceni, — Belgrad je bil vedno rezerviran proti Bodiju in proti Novakoviću, Belgrad je daleč od tega, — o tem jasno govori tudi pisanje belgradskega tiska, da bi ga prevzela kakršnakoli sentimentalnost do nesentimentalnih ljudi, ki morejo iz koristiljublja pogaziti svojo lastno sliko... Uradniki morajo biti tem bolj pošteni, čim višje položaje zavzemajo v tej naši nacionalni državi ki mora biti svetinja naših vseh

Iz teh razlogov torej A. Bodi in Novakovič ne bi smela tihotapiti. Največja in najnevarnejša korupcija bi bila v tem, ako zoper korupcijo v našem središču ne bi bilo močnejših razlogov.

Mi bi na kratko dejali, da je korupcija zelo zločin, ker jo je Bog prepovedal, ne zato, ker jo je policija izsledila, ker vso pravico ljudstvo plačuje v upanju, da bo pošlena, ker veš prepoveduje itd. Toda vse to je teoretično znano že od pojasa krščanstva, za prakso poudarimo samotole: V Ljubljani še noben višji državni ali samoupravni uradnik ni kradel, dokler se ni pojavila centralistična JNS. V njeni dobi se je o nekaterih začelo nekaj šušljati, da morda le niso tako čistih rok, kakor bi po naših pojmi morali biti. Pa tudi ti so bili belene med množico poštenih javnih delavcev, izmed katerih od javnosti ni bilo še nihče ni obogaten. Zato od tej prilike ponovno poudarjamo: **zato** slovenskega naroda ni s tem možem, o katerih vemo, da ne bodo kradli, da večja oblast, t. j. da se odpravi centralizem. Korupcija se da odpraviti samo ali z uvedbo poštenosti v upravo ali z uvedbo samouprave. Ker pa je do splošne in za vse obvezne poštenosti, kakor kažejo zgornji našeti razlogi belgrajskega dnevnika, še zelo daleč, država pa je od korupcije pretpela, že dovolj škode, je prvo in edino sredstvo — najboljše in najprava.

O jugosl. socialistični stranki

Zagreb, 3. julija. b. Včeraj je bila v Zagrebu konferenca socialistov in članov sindikata URSE, na katerem so najprej razmotrivali o mednarodnem položaju s posebnim ozirom na prevzem francoske vlade po Leonu Blumu. Nato je bilo sklenjeno, da se prične delo za ustanovitev jugoslovanske socialistične stranke.

Osebne vesti

Belgrad, 3. julija. AA. Postavljen je za podgozdarja 1/7 pri ravnavelilstvu za gozdove in rudnike v Ljubljani g. Busbach, podgozdar sreskega načelstva v Ljubljani.

Vodstvo dekliških krožkov sporoča vsem dekliškim krožkom, ki se udeležijo proslave v Št. Vidu, naj se zbere v nedeljo od pol 8 do ¼8 znotraj na kolodvoru v Št. Vidu.

Zadnje vesti iz Ženeve

Načrt resolucije o „rešitvi“ abesinskega vprašanja

Ženeva, 3. julija. AA Predlog resolucije, ko-
so ga predlagali skupščini Društva narodov, so
glasi:

*Skupščina Društva narodov, sklicana na predlog argentinske republike, da prouči položaj po aneksiji Abesinije in položaj v zvezi s sankcijami, ki jih je odredilo Društvo narodov, izjavlja, da ostajajo načela pakta, kakor tudi načela deklaracije ameriških držav od 3. avgusta 1932, ki izključujejo urejevanje teritorialnih vprašanj s silo, nedotaknjena, čeprav politične okolnosti niso dovolile, da bi bili sankcije izvedli do kraja.

Skupščina Društva narodov ugotavlja, da je šestinsajsetno izkustvo pokazalo, da je treba delo Društva narodov temeljito proučiti in omogočiti njegovo čim koristnejšo delo ter povečati njegovo avtoriteto. Zato poziva skupščina Društva narodov države članice, naj sporoče glavnemu tajništvu svoje opombe glede dela Društva narodov, da bo mogoče pripraviti razpravo o teh vprašanjih, na septembrskem zasedanju skupščine.

Končno poziva skupščina odbor za koordinacijo, naj prouči položaj glede sankcij in upošteva izjave, ki so jih dali v tem oziru zastopniki posameznih držav.

Načrti resolucije za skupščino Društva narodov so predlagali zastopniki Francije in Argentine. Zanimivo je, da v predlaganem besedilu ni prav nič takega, kar bi moglo Italijo žaliti. Mnoge delegacije so že izjavile, da bodo podprle francosko-argentinski predlog, ker smatrajo, da tolmachi resolucija zelo verno potek razprave na sedanjem izrednem zasedanju skupščine.

Železnica pred 90 leti

Leta 1846 ko so se v naših krajih šele pripravljali za prve železnice, je v Nemčiji izšel leksikon, kateri je železnico tako-le popisoval: »Glavno nadzorstvo nad vsakim vlakom ima višji konduktar, kateri sedi v kupeju ter ima s seboj uro, zaprto v omari, da na minuto natančno ve, koliko je vlak že prevozil, da ga ne motijo ure na različnih postajah, ki različno gredo.«

Nadalje pravi: »Lokomotivo vodi vođa, ki se imenuje strojevodja. Te osebe se morajo tega šele naučiti. Strojevodja mora zelo skrbno paziti ne le na svoj stroj, ampak tudi na pot pred seboj, zlasti pa na vzpetine in ovinke, na pravilno brzino med vožnjo, dalje na to, da se ne kuri preveč ali premalo, da prihrani nekaj kuriva, da ima dovolj vode, ter da si oveskrbi vode, kadar jo zmanjka, da skrbi za premog in sploh za vse, kar bi moglo njemu ali vlaku škodovati ali koristiti. Ker se mora strojevodja mnogo ukvarjati zlasti z železom in ognjem,

zato za to službo radi izbirajo ljudi, ki so vajeni ognja, posebno pa ključavničarje. Te vrste so bile pisane že leta 1846. Čeprav zvene nekam preprosto, vendar je pisec dobro poznal in razumeval dolžnosti tedanjih železničarjev.

O hitrosti tedanjih vlakov beremo v leksikonu tole: »Kadar odhajajo vlaki, je treba skrbeti, da odhajajo natančno ob določenem času. Strojevodju je tudi treba zabičati, da se mora natančno držati določenega časa. V ta namen sme, če je prevozil le 4 ali 5 milj na uro (tukaj so mišljene nemške milje, ki ima vsaka 7420 m), sme zvišati vlakovo naglico od 6—8 milj na uro. Če pripelje na postajo prezgodaj ali prepozno, ga navadno železnice kaznujejo z denarno globo. Kakor se iz tega razvidi, so tedaj vlaki vozili 30—60 km na uro, kar je bila precejšnja naglica, če pomislimo, kako o. prosto je bilo tedaj urejeno vse od signalov, kretnic do drugih železniških naprav.

V Evropi je 33.188 kinematografov

Pred četrto stoletjem bi si pač nihče ne mislil, da bo leta 1936 v Evropi več ko 30.000 kinematografov. In res, po najnovejši statistiki deluje v Evropi 33.188 kinov.

Londonski listi poročajo, da filmski zavod Društva narodov v določenih razdobjih izdaja zanimive statistike o filmu. Pred kratkim je izšla statistika vseh kinematografskih gledališč na posameznih celinah. Ta statistika kaže, da je v Evropi 33.188 kinematografov, kateri imajo skupaj skoro 13 milijonov sedežev (bolj natančno povedano 12.804.280 sedežev). Čudno pa je, da ima največ filmskih gledališč Nemčija, namreč 5243, potem šele pride Anglija s 5058 in Francija s 4100 kinematografi. Po številu filmskih gledališč je torej Nemčija na prvem mestu. Toda po številu sedežev jo daleč prekaša Anglija. Medtem ko je v 5243 nemških filmskih gledališčih le 1.999.528 sedežev, je v 5058 angleških filmskih gledališčih precej več kakor 3 milijone sedežev. Velikost filmskih gledališč in število sedežev v njih je po različnih deželah različno. Tako ima na primer Holandija le 300 filmskih gledališč, toda ta gledališča imajo 1 milijon 400.000 sedežev, torej toliko kakor Nemčija.

Vendar pa je tudi še danes v Evropi nekaj držav, kjer ni niti 10 kinematografov. Med te srečne države spadajo Albanija z 8, Monako s 7 in Andora z 1 filmskim gledališčem.

V avstrijski armadi so vpeljali plinske maske tudi za konje

Zanimivosti Hamburga

V nedeljo 9. avgusta t. l. bo 800 slovenskih izletnikov obiskalo Hamburg, svetovno pristanišče, ki ima lepo lego, silno industrijo, krasne, moderne stavbe in mnogo zanimivosti, kakor: zakladnico mestne hiše, Hagenbeckov živalski vrt, pristaniške naprave.

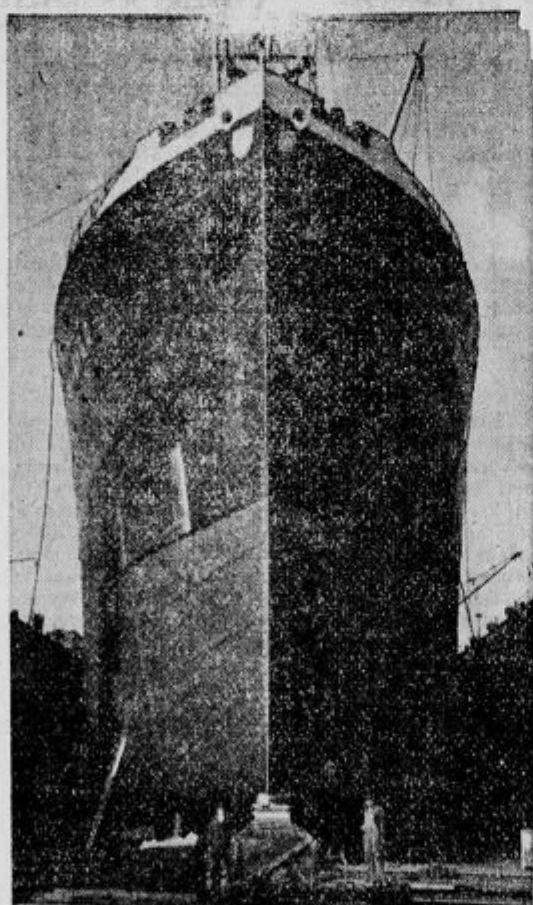
Izletniki, ki se peljejo s SK Planico v Ham-

burg, bodo hodili od ene zanimivosti do druge z avtobusi in pristaniškim parnikom. Najbrž jim bo Hamburg med vsemi nemškimi mesti najbolj ugajal.

Pripravi izletnikov se sprejemajo le še do 8. julija t. l.

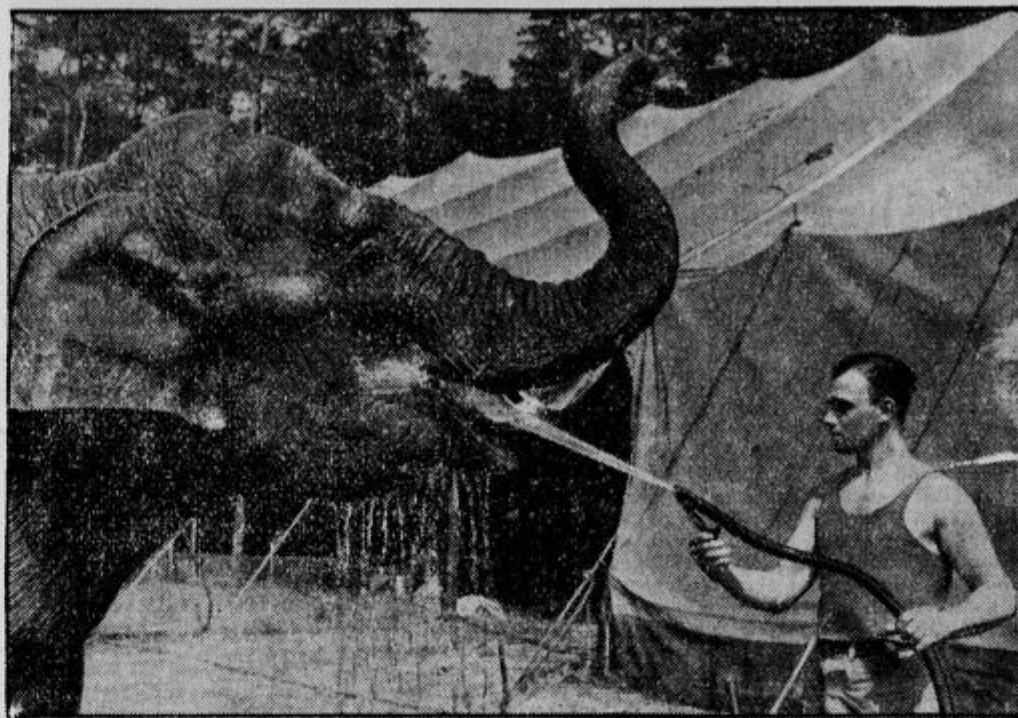
Mestna hiša (rotovž) z zakladnico bogatega, nekdanj svobodnega trgovskega mesta in luke Hamburg

Velik preoceanski potniški parnik, ki si ga bodo naši potniki ogledali zunaj in znotraj

Del pristanišča v Hamburgu

Cirkus Sarasani v Nemčiji v hudi vročini takole napaja svoje slone

Skrivnost atenskih dvojčkov

Že več časa se atenska policija trudi, da bi razvozljala nenavadno uganko, ki naj pojasni, ali se je zgodila kakšna sleparija z zavarovalnino, ali pa je prizadetemu res docela odpovedal spomin.

V Atenah sta dolgo let živela brata Hipolit in Demosten Rodostos, ki sta bila dvojčka. Drug drugemu sta bila tako podobna, da ju dostikrat niti prijatelji niso mogli ločiti. Vrh tega pa sta bila oba istega poklica, oba sta namreč bila inženjerja, eden nastavljen v nekem rudniku, drugi pa je bil lastnik male tovarne.

Pred pičlim letom se je brat Demosten oženil ter se visoko zavaroval v korist svoje mlade žene. Pred štirimi tedni se je zgodila velika nesreča. V laboratoriju Demostenove tovarne je nastala velika eksplozija, pri kateri sta bila ubita dva delavca in pa lastnik tovarne Demosten Rodostos sam. Čudno pa je, da je v istem hipu, ko se je zgodila strašna nesreča, prišel v Atene obiskat svojega brata njegov brat Hipolit. To se je toliko bolj čudno zdelo ker je brat Hipolit le redkokdaj prihajal obiskovat svojega oženjenega brata.

Vendar so vsa sumničenja takoj utihnila,

Roman rdečega maršala

Maršal sovjetske rdeče armade in vrhovni poveljnik rdeče armade na Daljnem vzhodu Blücher se je pred kratkim oženil. Vzel je svojo tajnico in strojepisko. V vodilnih sovjetskih krogih je ta Blücherjev zakon povzročil precej zgledevanja in mrmranja, zakaj Gorbačeva, katero je Blücher sedaj vzel za ženo, je hči nekdanjega generala ruske bele armade, kateri se je kot general v Kolčakovi armadi boril zoper boljševike. Njen brat se je udeležil državljanske vojske na Daljnem vzhodu ter je bil leta 1922 njet od oddelka Blücherjeve armade ter ustreljen. Vodilni sovjetski možje so skušali maršala Blücherja prepričati, naj bi ne jemal take ženske za ženo. Nazadnje so poklicali na pomoč Stalina in ga prosili, naj Blücherja prepriča. Rdeči diktator pa je izjavil, da ne nasprotuje temu zakonu, ker je Blücher že toliko storil za sovjetsko Rusijo, da zaradi njegovega zakona boljševiki že smejo zatisniti eno oko. Boljševiki najbolj zamerijo Blücherju to, da je zapustil svojo dosedanjo ženo, ki je prepričana komunistka, ter vzel dekle, ki je hči carskega generala.

»SLOVENE« pred 60 leti:

V torek, 4. julija 1876.

»Naprej zastava Slave, na boj junaška kri!«

Morda medtem, ko naši bravci to beró, že gromé črnogorski in srbski topovi, že pokajo puške in udrihajo sablje slovanske po obratih glavah dušmaninov tudi ob srbski in črnogorski meji, kajti: »naprej zastava Slave, na boj junaška kri!« — je zadonelo v Belemgradu in na Cetinji zadnje dni preteklega mesca in narod je navdušen pritkoval tej pesmi. Tedaj to, česar so vsajniki, česar je ves svet pričakoval že davno, kar je pa evropska diplomacija zabranila na vso moč si prizadevala, je zdaj zgodilo se: Srbija in Crnagora stopili ste na bojišče... Vse, kar se zdaj godi na Turškem in slovanskem jugu, je čisto naravno, ne more drugače biti; če se kdo temu čudi, on nima prave pameti. Jabelko je dozorelo, torej mora pasti na tla. Če ne piletli Avstriji v naročje — ali se bo jezila, ker ga ni lovila? Naj se Andrassy sam za nos prime, če mu to, kar se je zgodilo, ni po volji. Zakaj ni bil bolj previden! Kar ste storili Srbija in Crnagora, storili ste gotovo v prid blaženemu slovanskemu narodu. Bog daj jima srečo v boju z dušmaninom! To mora vsak Slovan, vsak kristjan iz globočine srca želeti.

Politični pregled

Ogerska vlada je za obstanek kraljevstva madjarskega v silnem strahu in počenja reči, ki se človeku zde skoro neverjetne. Hrvatski sabor bi se bil imel te dni pričeti; zdaj pa se ne bode sklical, ali pa precej po otvorjenju zopet odložil. Madjari se bojé, da bi se narodni duh v saboru ne vnel in razširil po vsej deželi. Starodavni črt med Srbi in Hrvati je prenehal in glede dogodkov, ki se snujejo na jugu, se vse pripravlja na boj... Narodna vnpema se ne da zatreti zlasti s policijskimi pripomočki ne, kakoršnih se Madjarska vlada poslužuje. Pravijo, da zdaj hočejo oklicati celo stojno sodbo (Standrecht).

Izmazal se je. Cesar Viljem je bil z večjo družbo na lovu, ne da bi bil kaj ustrelil. Na koncu lova se prikaže lep srnjak. Cesar pomeri, ustrelil in — zgreši. Videč okrog sebe dolge škodoželjne obraze, se izmaže: »V zadnjem trenutku sem se poslužil svoje vladarske pravice in ga — pomilostil...!«

Med hudo nevihto, ki je divjala nad Berlinom in okolico, je strela udarila v vilo slovečega boksarja Schmelinga ter jo užgala. Po večurnem prizadevanju so gasilci rešili pritličje, medtem ko je podstrešje zgorelo. Schmelingu samemu se je posrečilo, da je iz gorečega poslopja rešil svoje lovske trofeje in več dragocenih spominikov. Posrečilo se mu je tudi rešiti večjo zalogo lovskih patron, zaradi česar je bila preprečena še večja nesreča. — Na sliki vidimo Schmelinga in njegovo ženo, filmsko igralko Ano Andra, pred pogoriščem

Kadar indijski gonjač slonov postane avtomobilski šofer.

Gospodična, ki je že precej v letih, zdravniku, ki ob preiskavi gubanci čelo:

»Pa morda vendar le še ne opažate na meni prvih znakov bližajoče se starosti?«

»Nikakor ne. To so le poslednji odenki izginjajočega detinstvala«

ki si je osvojilo juniorsko nogometno prvenstvo Ljubljane

Pridobivajte novih naročnikov!

